

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.175/2007/4.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Prágai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Prágai Gabriella ügyvéd) által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Major Zsolt ügyvéd által képviselt **(I. rendű alperes neve, címe)** alatti székhelyű I. rendű és **(II.rendű alperes neve, címe)** alatti lakos II. rendű, valamint a személyesen eljáró **III.rendű alperes neve, címe)** alatti lakos III. rendű alperesek ellen szerződésből eredő követelés iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2007. március 30. napján kelt 2.G.40.040/2007/4. számú ítéletével szemben a felperes részéről 5., az I. rendű alperes részéről 7. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja** és a felperes által fizetendő elsőfokú eljárási költség összegét 600.000,- (Hatszázezer) Ft-ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 600.000,- (Hatszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 900.000,- (Kilencszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket, továbbá a biztosítási intézkedéssel felmerült 450.000,- (Négyszázötvenezer) Ft fellebbezési eljárási illetékből 250.000,- (Kettőszázötvenezer) Ft-ot, a felperes pedig 200.000,- (Kettőszázezer) Ft illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

A 2001. június 15. napján létrejött és közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés alapján a **(bank neve)** Rt. 275.000.000,- Ft hitelt folyósított a

M.... Kft. részére. Az alperesek - az adós társaság tagjaiként - ugyanezen a napon közokirati formában a kölcsön visszafizetéséért készfizető kezességet vállaltak.

A **(bank neve)** és a felperes 2001. július 13-án ugyanezen kölcsön biztosítására szintén készfizető kezességvállalási szerződést kötöttek, a kezességvállalás mértéke 35 % volt. A szerződés 9. pontjában akként állapodtak meg, hogy ha a készfizető kezes e szerződés alapján az **(bank neve)**-nek teljesít, akkor a készfizető kezesre átszálló követeléseket a biztosítékokból, illetve minden egyéb törvényes módon a felperesi hitelintézet hajtja be.

A **M... Kft.**, mint egyenes adós a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségét nem teljesítette, ezért az **(bank neve)** 2002. október 4. napján a kölcsönszerződést közjegyzői okiratba foglalt formában felmondta. Kérelmére a Szentesi Városi Bíróság 2002. december 5. napján végrehajtási záradékkal látta el a kölcsönszerződést tartalmazó közjegyzői okiratot és ennek alapján az I. rendű alperessel szemben 275.000.000,- Ft és járulékai iránt megindult a végrehajtási eljárás. Már ezt megelőzően, 2002. november 18. napján a **M... Kft.** az **(bank neve)**-vel kötött megállapodás szerint értékesítette a megépített félkész állapotban lévő úszóművet és annak vételára - 200.000.000,- Ft - az **(bank neve)**-nél jóváírásra került. Erre tekintettel az **(bank neve)** végrehajtást kérő kérelmére a bíróság a végrehajtást 87.742.448,- Ft és járulékaira korlátozta.

A felperes 2003. február 24. napján a 35 %-os mértékű készfizetői kezességvállalásának eleget téve az **(bank neve)**-nek 98.353.247,- Ft-ot utalt át, amelyből azonban 70.000.000,- Ft visszautalásra került az úszómű eladásából befolyt résztörlesztés folytán.

Az I. rendű alperes 2004. november 4. napján keresetet terjesztett elő az **(bank neve)**-vel szemben a Szentesi Városi Bíróságnál, amelyben a végrehajtás megszüntetését kérte. A folyamatban lévő végrehajtási eljárásban a Csongrád Megyei Bíróság fellebbezés folytán eljárva a 2006. február 10. napján kelt 1.Pkf...../2006/3. számú végzésével megállapította, hogy a jelen per felperese a végrehajtási eljárás tárgyát képező teljes összegre és járulékaira jogutódja a **(bank neve)** Rt-nek. A végrehajtás megszüntetése iránt indult és többször megismételt eljárásban a Szentesi Városi Bíróság a 2006. szeptember 27. napján kelt 3.G...../2006/5. számú ítéletével az I. rendű alperessel szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárást megszüntette, rámutatva, hogy a jelen per felperese megtérítési igényét a korábban készfizető kezességet vállaló személyekkel - a jelen per alpereseivel szemben - külön perben érvényesítheti. A felperes fellebbezése folytán eljáró Csongrád Megyei Bíróság a 2007. január 31. napján kelt 4.Gf...../2006/8. számú ítéletével a Szentesi Városi Bíróság ítéletét részben megváltoztatva az I. rendű alperessel szemben folyamatban lévő végrehajtást 57.539.882,- Ft-ra és járulékaira korlátozta, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kifejtette, hogy a **felperes** a **I. rendű alperes**-től, mint a végrehajtási eljárás adósától az ezidáig még be nem hajtott és meg nem térült kölcsönszerződésből eredő tartozást igényelheti, a készfizető kezesek egymás közötti belső jogviszonya szerinti elszámolás a végrehajtás megszüntetése iránti pernek nem tárgya.

A felperes a Szentesi Városi Bíróság végrehajtást megszüntető ítéletét követően 2006. október 18. napján keresetet terjesztett elő az alperesekkel szemben, amelyben annak megállapítását kérte, hogy az alperesek, mint a **M...**

- 3 -

Gf.I.30.175/2007/4.szám

Kft. készfizető kezesei, egyetemlegesen kötelesek helytállni a **felperes** által a **(bank neve)** Rt. felé történt pénzügyi teljesítésért, ezért az alpereseket 98.353.247,- Ft és ennek 2003. február 25. napjától számított törvényes kamatai egyetemleges megfizetésére kérte

kötelezni. A Csongrád Megyei Bíróságnak az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztató határozata folytán keresetét 28.353.247,- Ft-ra és ennek 2003. február 24. napjától a kifizetésig számított kamataira leszállította. Előadta, hogy az alperesek az egyenes adós tartozásáért a kezességet nála korábban és teljeskörűen vállalták, az általa később vállalt és korlátozott mértékű kezességvállalásra figyelemmel az általa nyújtott teljesítést teljes egészében követelheti az alperesektől, akiknek kötelezettsége egyetemleges.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkoztak, hogy a Ptk. 338. §-ának rendelkezése szerint a kezeseket a kötelezettség egymás között egyenlő arányban terheli, ezért a felperest csupán a kezesi kötelezettségét meghaladó szolgáltatás körében illeti megtérítési jogosultság. Az összegszerűsége is kiterjedően levezette, hogy a 98.353.247,- Ft-ban megjelölt eredeti igényből kiindulva legfeljebb a felperesi igény $\frac{3}{4}$ része terhelheti az alpereseket az egyetemlegesség kimondása nélkül, és csupán az esetben, ha a felperesi követelés egyéb, pl. a jogerős ítélettel korlátozott végrehajtás útján részére nem térülne meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 28.353.247,- Ft-ot és ennek 2003. február 24. napjától 2004. december 31-ig terjedő időre évi 11 %, 2005. január 1. napjától pedig a kifizetésig számítottan minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatát. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I-II. rendű alpereseknek 2.300.000,- Ft perköltséget. Indokolásában a Ptk. 275. §-ára utalva rámutatott, ha ugyanazért a kötelezettségért egyidejűleg vagy egymásra tekintettel többen vállalnak kezességet, a kezések kétség esetében egyetemlegesen felelnek az adós kötelezettségeiért. A 276. § (1) bekezdése szerint amennyiben a kezes a jogosultat kielégíti, a követelés az azt biztosító, és a kezességvállalást megelőzően keletkezett jogokkal, valamint a végrehajtási joggal együtt reá száll. E jogszabályi rendelkezésekből következően, továbbá arra is figyelemmel, hogy a felperes időközben a végrehajtási eljárással érintett teljes követelés általános jogutódjává vált, az általa eredetileg készfizető kezesként nyújtott helytállási kötelezettsége körében kifizetett összeg megtérítése iránt alappal fordulhatott az alperesek ellen. Az alperesek a kezesi kötelezettségüket a felperesi kötelezettségvállalást megelőzően egymásra tekintettel vállalták, helytállási kötelezettségük a Ptk. 275-ára figyelemmel egyetemleges. Kiemelte, hogy a végrehajtás megszüntetési pernek nem volt tárgya a jelen perben a felperes által érvényesített követelés, ezért annak nincs jelentősége, hogy a végrehajtási eljárásban milyen jogcselekmények, illetőleg milyen megtérülések történtek, az alperesek pedig még csak nem is valószínűsítették, hogy a felperes részére az e per tárgyát képező jogviszony (kezesség) kapcsán teljesítettek volna bármilyen összeget is. Mindezekre figyelemmel az alpereseket a módosított keresetnek megfelelően marasztalta. A perköltség körében arra utalt, hogy a felperes keresetét eredetileg 98.353.247,- Ft és járulékai erejéig terjesztette elő, amelyből az igénye csupán 28.353.247,- Ft-ra bizonyult alaposnak, azaz 70.000.000,- Ft tekintetében pervesztes

lett. Ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I-II. rendű alperesek javára elsőfokú eljárási költség fizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen a felperes és az I. rendű alperes élt fellebbezéssel.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával a perköltségben történő marasztalásának mellőzését és az alperesek elsőfokú eljárási költség fizetésére kötelezését kérte. Előadta, az eredeti kereseti kérelme és annak leszállítása is közokiratra figyelemmel történt. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy 28.353.247,- Ft és járulékai erejéig az alperesek peresztesek lettek. A perköltség megállapításánál nem értékelte, hogy a jogszabályban megállapított ügyvédi munkadíj nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel és nem vette figyelembe az általa lerótt 900.000,- Ft elsőfokú eljárási illetéket sem. Álláspontja szerint az alperesek jogi képviselője részére semmilyen munkadíj nem jár.

Az I. rendű alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával a marasztalás összegét 1.254.978,- Ft-ra és járulékaira kérte leszállítani, ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasítani. Előadta, hogy a felperes és az alperesek is egymásra tekintettel vállaltak kezességet az adós tartozásáért, ezért a felperes felelőssége akkor is egyetemleges lenne a vállalt kötelezettségének erejéig, amennyiben nem készfizető kezességet, hanem csupán egyszerű kezességet vállalt volna. Az egyetemleges kötelezettség esetén a kötelezettek egymás közötti viszonyát a Ptk. 338. §-a szabályozza. E szerint a kötelezettség egymás között egyenlő arányban terheli az egyetemleges kötelezetteket, kivéve, ha a jogviszonyból más következik. Ha valamelyik társkötelezett a rá eső részt meghaladó szolgáltatást teljesít, a többi társkötelezettől a többlet megtérítését követelheti. Ebből következően a jogosultnak teljesítő felperes megtérítési követelése a további társkötelezettekkel szemben csak az őket terhelő rész erejéig jogszerű, ebben a belső jogviszonyban nincs helye egyetemleges kötelezettségnek sem. A felperes 98.353.247,- Ft-os készfizető kezesi teljesítésére tekintettel a négy társkötelezett készfizető kezes felelősségének mértéke 25-25 % mértékű, azaz a felperest 24.588.311,- Ft terheli. A felperes a visszautalásra is tekintettel az **(bank neve)**-nek 28.353.247,- Ft-ot teljesített, ebből az őt terhelő tartozás 24.588.311,- Ft, ennek különbözetét és a különbözeten belül is a 3.764.936,- Ft 1/3-át követelheti egy-egy alperestől.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az I. rendű alperes által előterjesztett fellebbezéssel támadott részében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy éppen arra tekintettel vállalt későbbi kezességet és nem a többi kezessel egyidejűleg, hogy kezességének estleges beváltása esetén az őt megelőzően fennálló biztosítékokból kielégítést nyerhessen. Kezességvállalása nem egyetemleges és nem azonos az alperesek kezességvállalásával. Az alperesek egymásra tekintettel vállaltak kezességet és egymással egyetemlegesen. Hangsúlyozta, jogutódlás folytán az **(bank neve)** követelésének a jogutódja lett, így az **(bank neve)** jogutódként a saját jogán is jogosult eljárni.

Gf.I.30.175/2007/4.szám

Az I. rendű alperes fellebbezése **alaptalan**, a felperes által benyújtott fellebbezés **részben alapos**.

A felperes 2001. július 13. napján az alperesek készfizető kezességvállalását követően kötött szerződést az **(bank neve)**-vel, amelyben a M... Kft. részére nyújtott 275 millió Ft hitel 35 %-a erejéig vállalt készfizető kezességet. E minőségében az adós helyett - a visszautalás folytán - 28.353.247,- Ft-ot teljesített. Az **(bank neve)** által az I. rendű alperessel szemben indított végrehajtási eljárásban az **(bank neve)** követeléseinek vált jogutódjává. Jogi pozíciója az igényérvényesítés tekintetében ennél fogva kétirányú. Az **(bank neve)** által indított végrehajtási eljárásban nem azért jogutód, mert készfizető kezesként helyt állt, hanem azért, mert az **(bank neve)** követeléseinek általában - kezesi minőségétől függetlenül - jogutódja lett (Csongrád Megyei Bíróság 1.Pkf...../2006/3. számú végzés). A végrehajtási eljárás az I. rendű alperessel szemben az **(bank neve)** saját jogú, a felperes 35 %-os helytállását meghaladó összegű követelésének behajtása iránt folyik. A felperes készfizető kezesi helytállása miatti követelés azonban ettől független; az általa teljesített 28.353.247,- Ft-ra vonatkozóan - szemben az **(bank neve)** követelésével - végrehajtható határozat - közjegyzői okirat - nem állt rendelkezésre. A felperes ezt a követelését érvényesítheti a jelen perben, amelynek összege helyesen a leszállított kereset.

Az I. rendű alperes fellebbezése annyiban helytálló, hogy a felperes készfizető kezes volt, ezért - a kölcsönösszeg 35 %-a erejéig - az adóssal, a M... Kft-vel egyetemlegesen tartozott helyt állni az **(bank neve)** irányában sortartási kifogás nélkül (Ptk. 274. § (2) bekezdés). E kötelezettségének eleget is tett, éppen emiatt fizetett 2003. február 24-én 98.353.247,- Ft-ot, amelyből az **(bank neve)** az adós időközben történt 200 millió Ft-os részteljesítésére figyelemmel 70 millió Ft-ot a felperes részére visszautalt.

A készfizető kezesek egymás közti, belső viszonyában a Ptk. 338. § (1) bekezdés szerinti elszámolási elv akkor irányadó, ha a Ptk. 275. §-nak megfelelően ugyanazért a követelésért egyidejűleg vagy egymásra tekintettel vállalnak közösen kezességet. A felperes és az alperesek viszonylatában az egyetemlegesség nem alkalmazható, mert nem egyidejűleg és nem egymásra tekintettel vállaltak készfizető kezességet (Ptk. 275. §). Tény, hogy az **(bank neve)** és az alperesek közötti készfizető kezesi szerződés 2001. június 15-én kelt, az **(bank neve)** és a felperes közötti készfizető kezesi szerződés pedig ezt követően, 2001. július 13-án jött létre. Ezen nem változtat, hogy az alperesek tudtak arról, a felperessel történő készfizető kezesi szerződés megkötése a hitel folyósításának - jövőbeli - feltétele.

Az **(bank neve)** és a felperes között létrejött szerződés és a felperes ott hivatkozott üzletszabályzata is tartalmazza, hogy a felperes ellenérték (készfizető kezességvállalási díj; szerződés 4. pontja) és a kölcsönszerződéshez kapcsolódó - már meglévő - biztosítékok (szerződés 2. pont) esetében vállalt meghatározott mértékben (35 %) készfizetői kezességet azzal, hogy ha az adós helyett teljesít, akkor a hitelintézet követelésének ezen arányos része reá száll át járulékaival, biztosítékaival és az azt biztosító jogokkal együtt (Üzletszabályzat VI/1. pont, szerződés 9. pont).

A felperes nem az alperesekre tekintettel, velük közös szándékegységben, azaz egységesen vállalt készfizető kezességet, hanem az **(bank neve)**-vel későbbi időpontban,

alapvetően eltérő feltételekkel létrejött külön kezesi szerződés szerint. Az alperesek és a felperes mint készfizető kezesek belső viszonyában tehát nem az I. rendű alperes által hivatkozott Ptk. 338. § (1) bekezdése az irányadó, hanem a kezesi jogviszonyra vonatkozó speciális rendelkezés, a Ptk. 276. § (1) bekezdése. E jogszabályhely szerint amennyiben a

kezes a jogosultat kielégíti, a követelés az azt biztosító és a kezességvállalást megelőzően keletkezett jogokkal és a végrehajtási joggal együtt reá száll.

Az alperesek készfizető kezességvállalása az **(bank neve)** és a **M...** Kft. közötti hitelszerződés biztosítéka volt, ezért az a fizetést teljesítő felperesre átszállt. Megtérítési követelése a többi „társkötelezett” szemben nem csak az őket terhelő rész erejéig, hanem a teljes kifizetett összeg erejéig jogszerű. Az aránylagos kielégítés elve az alperesek egymás közti viszonyában igaz.

A perköltségről történő döntéskor az elsőfokú bíróság tévesen indult ki a Pp. 78. § (1) bekezdésének rendelkezéséből, figyelmen kívül hagyva a felperes részleges pernyertességét és az ez esetre irányadó Pp. 81. § (1) bekezdésének szabályát. Az általa is hivatkozott módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint a pernyertesség és pervesztesség arányát figyelembe véve a felperest 1.262.400,- Ft, az I. rendű alperest 2.760.000,- Ft munkadíj illetve volna meg. A felperesi költséghez hozzászámítandó az általa lerótt 900.000,- Ft illeték 1/3 része, azaz 300.000,- Ft. A két összeg közötti különbség így 1.197.600,- Ft, amely az I. rendű alperest illetné. Jelentős súllyal bír viszont, hogy a jogalapot illetően - amelyet az alperesek az eljárás során mindvégig vitattak -, a felperes teljes egészében pernyertes lett. Az ítéletábra ezért a képviselők perbeli munkáját is értékelve, a felperest terhelő elsőfokú eljárási költség összegét 600.000,- Ft-ban határozta meg.

Az ítéletábra mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a felperes által fizetendő elsőfokú eljárási költség összegét 600.000,- Ft-ra leszállította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nagyobb részt eredményre vezetett, az I. rendű alperes fellebbezése alaptalan volt, ezért az ítéletábra a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperest másodfokú eljárási költség fizetésére kötelezte.

Rendelkezett az I. rendű alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viseléséről a biztosítási intézkedés elrendelésével szemben benyújtott fellebbezés folytán felmerült és feljegyzett illetékre is kiterjedően a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Szeged, 2007. szeptember hó 20. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Szűts Károlyné dr.sk.
előadó bíró

Dr. Mányoki Zsolt sk.
táblabíró